

Handläggare
Pia-Marit Ekström
Telefon: 08-50831915**Till**
Kulturnämnden
2025-09-30

Motion om att staden ska verka för mer konst och kultur på stadens äldreboenden (KS 2025/657)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson och Isabel Smedberg Palmqvist (båda L) om att staden ska verka för mer konst och kultur i stadens äldreboenden. I motionen föreslås att kulturnämnden ska, i samarbete med äldrenämnden, ta fram en strategi för att öka tillgången till konstnärliga aktiviteter samt stärka konstnärliga inslag i äldreboenden.

Kulturförvaltningen och äldreförvaltningen har sedan år 2021 ett pågående samarbete kring Kultur för äldre. Genom det har äldres möjlighet att ta del av konst och kultur på äldreboendena ökat. Kulturförvaltningen anser inte att det i dagsläget finns ett behov av en strategi, eftersom det finns ett pågående övergripande arbete genom budgetskrivningar, handlingsplanen för åldersvänlig stad samt styrgrupp och arbetsgrupp enligt samverkansmodellen Kultur för äldre.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion av Jan Jönsson och Isabel Smedberg Palmqvist (båda L) om att staden ska verka för mer konst och kultur i stadens äldreboenden. Detta kan ske genom att kulturnämnden i samarbete med äldrenämnden tar fram en strategi för att öka tillgången till konstnärliga aktiviteter samt stärka konstnärliga inslag i äldreboenden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstrategiska staben och i samråd med Stockholm konst samt äldreförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utredning av förutsättningar för en modell för äldres möte med kultur

Kulturförvaltningen fick år 2021 i uppdrag att, i samråd med äldreförvaltningen, utreda förutsättningarna för en ekonomiskt och administrativt hållbar modell för att nå ut med kulturprogram till Stockholms äldre invånare. Utredningen behandlades av äldrenämnden och kulturnämnden i juni 2021 (dnr 1.1/3955/2020).

Utredningen visade att det krävs ett långsiktigt strategiskt arbete om kultur ska bli en integrerad del och få en högre prioritet inom äldreomsorgen. Utredningen visade på behovet av en samordnande roll, och därför anställde kulturförvaltningen 2022 en utvecklingsledare för Kultur för äldre.

I samband med utredningen tillsattes en styrgrupp för Kultur för äldre, som fortfarande är aktiv. Styrgruppen består av biträdande kulturdirektör, direktör för äldreförvaltningen, stadsdelsdirektörer, äldreombudsman och strateger från respektive förvaltning. Styrgruppen träffas fyra gånger per år.

Erfarenheter utifrån arbetet med Kultur för äldre visar att förutsättningarna för äldreomsorgens verksamheter att erbjuda ett kulturutbud är beroende av ekonomi, personella resurser och kunskap om kulturens betydelse.

Kulturförvaltningen anser inte att det i dagsläget finns ett behov av en strategi, eftersom det finns ett pågående övergripande arbete genom budgetskrivningar, handlingsplanen för åldersvänlig stad samt styrgrupp och arbetsgrupp enligt modellen Kultur för äldre.

Modellen Kultur för äldre

Satsningar på kultur är en självklar del i stadens arbete med Åldersvänlig stad samt ett viktigt verktyg för att bryta ofrivillig ensamhet. Samverkansmodellen "Kultur för äldre" ligger till grund för kulturförvaltningens och äldreförvaltningens nuvarande arbete för att tillgängliggöra kultur.

Den 25 april 2023 beslutade kulturnämnden om en ny stödform; Stöd till kulturprogram för äldre. Stödet kan sökas av det fria kulturlivet för att erbjuda äldreomsorgen kvalitativa och målgruppsanpassade kulturprogram till ett reducerat pris.

Kulturprogram som får stöd bokas av äldreomsorgens verksamheter genom webbplatsen Kultur för äldre.

Samverkansmodellen Kultur för äldre bygger på en samfinansiering mellan kulturnämnden och stadsdelsnämnderna, där kulturförvaltningen svarar för 50 procent av kostnaden av ett kulturbesök och enheterna inom äldreomsorgen bekostar den andra hälften.

Satsningen har gett fler äldre inom äldreomsorgen möjlighet att ta del av kulturprogram inom flera genrer. Kulturprogrammen har varit uppskattade och antalet bokningar har överträffat förväntningarna. Under 2024 överträffade efterfrågan på kulturprogrammen målen. Över 400 program genomfördes. Målet för 2025 är 500 bokade kulturprogram och kommer att uppnås.

Utbudet följs upp kontinuerligt via statusrapport för kulturaktörerna två gånger per år, samt årlig enkät till äldreomsorgens verksamheter. Antal bokningar skiljer sig åt mellan olika verksamheter och stadsdelar. En viktig prioritering i det fortsatta arbetet är därför att skapa en mer jämlik tillgång till kulturprogrammen både inom vad som bokas och vilka verksamheter som bokar. Musik är den genre som bokas mest.

Stadsdelsförvaltningarna har olika förutsättningar för kulturella aktiviteter för äldre, beroende på ekonomi, personella resurser och kunskap om kulturens betydelse. En viktig resurs i arbetet för enheterna är stadsdelarnas kultursamordnare/kultursekreterare.

Kulturförvaltningen och äldreförvaltningen samverkar genom regelbundna arbetsmöten för att tillgängliggöra och utveckla kultur för äldre. Äldreförvaltningen anordnar regelbundna utbildningar för vård- och omsorgspersonal inom ramen för Kultur för äldre. Äldreförvaltningen har även i uppdrag att tillgängliggöra stadens digitala samlingar i samarbete med Stadsmuseet, Medeltidsmuseet och Stockholms konst. Staden har producerat filmer med till exempel konst- och museivisningar som riktar sig till målgruppen äldre. Filmerna presenteras bland annat på webbsidan [Kultur inom äldreomsorgen](#).

Konst på stadens äldreboenden

Stockholm konst placerar ut konst på äldreboende och arbetar tillsammans med MICASA för ny konst genom enprocentsregeln. Stockholm konst vill gärna fortsätta utveckla arbetet med att informera om konsten och det konstpedagogiska arbetet.

Sammanfattningsvis ser kulturförvaltningen att de senaste årens strukturerade samarbete har gett effekt i form av en ökad efterfrågan och medvetenhet inom äldreomsorgens verksamheter kring kultur för äldre. Enligt ovan beskrivning av kulturförvaltningens och

äldreförvaltningens arbete kring kultur för äldre anser kulturförvaltningen att det i dagsläget inte finns ett behov av en särskild strategi för att öka det kulturella utbudet på äldreboenden. De årliga budgetskrivningarna, handlingsplanen för åldersvänlig stad, samt styrgrupp och arbetsgrupp i samverkansmodellen Kultur för äldre innebär att ett pågående arbete sker.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegen
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

Remiss av Motion om att staden ska verka för mer konst och kultur på stadens äldreboenden, KS 2025/657. Remisstid 2025-10-07

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2025-09-18
Patrik Liljegren, Avdelningschef	2025-09-18